

FELSŐMAGYARORSZÁGI HIRLAP

POLITIKAI UJSÁG

Megjelen minden szerdán és szombaton est⁶
Készítők: Készítők: Készítők
Szerkesztőség: Kazinczy-utca 5
Kiadóhivatal: Landesmann Miksa és Társánál.

FŐSZERKESZTŐ:
Dr. HOLLÓ ANDOR

Elfizetési ár:
Egész évre 12 korona. Félévre 6 korona. Negyed
évre 3 korona. Egyes szám ára 12 fillér.
Hirdetéseket a legutányosabb árban közölnek

Rémületes dolog

lehet most: orosz hadvezérnek lenni! Evszázados elbizottság cementjéből tapasztott fedezékben, sárga arccal nagy stratégiai tervekkel koncipiálni és mikor a papíron minden boszorkányos módon összevág, a diadalszomjtól örvengő vezérkari főnöknek a saját fészkéből is menekülnie kell, mert a megvívhatatlannak tudott klapok is resegnek ropognak.

Ki számolja, hányadik ofenzívára, amelynek halotti énekét most énekelte el Höfer. Huszonnégy napig tartott, hatvanezer embert emésztett föl. Az egész európai fronton ez volt az entente hatalmak minden akciója. Franciaországból, az angol üzletekből ennek sorsa elé néztek lihegő vágygallyal. Gyönyörtelen volt megkonstruálva a terve.

Ivanov tábornok kivágja a középponti hatalmak alól a talpazatot a csernovici fronton. Ezen áttörnek a monarchiába a muszka hordák és összeomlik a rengeteg arcvonal: a besszarábiai határtól egész a rigai öbölhöz. A háború előről kezdődik, de most már csak mi diktálunk!

Kezdődött a nagy harc akkor, amikor a mi ágyúink először döbrögték Lovens alatt. És szinte naptári pontossággal fulladt a véres komikumba, amikor Montenegró kapitultált. Mit érezhet most a muszka, akinek minden joga meg volt ahhoz, hogy kétség nélkül nézzen az irtózatos mérkőes eseménye elé. A leg-hatalmasabb, a leggazdagabb, a legduzsabb népirodalom ura, a bibliai Góliát, akit a Dávidok parittyéznek le! Ahova nyul, átok és balszerencse takad a kezényemán. Minden várakozás az ő vállalkozása sikereinek reményein alapul és mindig csak kudarcról számolhat be azoknak, akik földi listennek néztek...

Ivanov generális, a legtalentusabb és a legnagyobb koncepciójú orosz hadvezér alighanem rövid ideig maradt már megtépett serege élén. Megint más stratégiát keresnek, frissebb ötletekkel. Lesz új kísérlet, szomorú, ártatlan muzsikok holt teteméből ismét máglyák emelkednek, de a kozákló patáta többet megsemmisít a magyar földet. Míg az orosz egyre gyengül, felszabadultak a mi szerbiai és montenegrói seregeink és már védelmi vonalaink hatalmas erőddékké acélozódtak Kelet-Galiciától a Pripet mocsarakig. A mostani nagy ki-

sérlet az orosz birodalom és az orosz hadsereg presztizsének mentését célozza. Egyik sem sikerült. Már csak az utolsó nagy összeroppanás következik. Es ez sem marad el sokáig.

Mivel töltsék katonáink a fegyverszünetet?

Mezőgazdasági és ipari oktatást terveznek.

A háborús idők sok mindenre megtaníthatnak bennünket abban az irányban is, hogy mi módon biztosítsuk legjobban hazánk mezőgazdasági és ipari fejlődését. E kérdésről igen figyelemreméltó tanulmányt írt most Nagy László magyar királyi a hadbiztos. „Javaslat és irányelvek a mezőgazdasági és ipari oktatásnak a katonaságra való bevezetésére” címmel.

A szerző szerint most a háború folytan bőséges alkalmunk lenne arra, hogy a dolgozó nép szentes tegeit a katonai szolgálat ideje alatt cészerűbben nevegyük a katonaság és entudatos gazdasági munkára. Meg is kellene ragadnunk ez irányban a jó alkalmat, hogy Németország példáját kövessük. A szerző éppen nemetországi tapasztalataira hivatkozik s világosan mutatja ki tanu manyában, hogy milyen sikerrel jart a német hadseregben az a néhány évvel ezelőtt kezdett mozgalom, melyet, a mezőgazdasági oktatásnak a katonaságra való bevezetése végett indítottak meg. A katonaság utján való mezőgazdasági nevelés Németországban kitűnően bevált. Gazdasági körünk érdeklődését nagyon megérdemli az előttünk fekvő tanulmány, melyben a szerző ezt a figyelemreméltó eszmét s az OMGE régebbi kezdeményezéseit következő időszériu intézménnyel kívánja gyakorlatilag megvalósítani.

A béketárgyalások miatt valószínűleg hónapokig fog húzódni a fegyverszünet, mely idő ilyen gazdasági oktatásokra kiválóan felhasználható volna. Ezek az oktatások hasonló elvek szerint csak persze mégis más alapon volnának a magyarországi ezredékben megtartandók. E katonailag ki nem használható idő kiválóan alkalmas volna az ország gazdasági tudásának és értelmi szintjének emelésére. Ennek tanulmányát szintén a központi vezetőség állíthatná kis fűzetekben sűrűszen össze, míg oktatóul tartalékos és népfőlkélt tiszték stb. közzét és majd minden ezredben található gazdaság, földbirtokos, tanár, kertes stb. ügyesen felhasználhatók volnának, akik a részükre tanul-

mány céljából 1—2 héttel előbb kiadandó fűzetek utmutatása szerint az épen rendelkezésre álló eszközök felhasználása mellett oktathatnák a legénységet. Egy-két hónapi ilyen rendszeres és céltudatos oktatás nem mulnók el nyomtalanul és a hadjárat durva öldöklő mestersége után szűzföldjének szűzföldjének szelid kulturáját örömmel, friss, ésszel és kedvel szivna magába valamennyi. Persze az oktatás tárgyának megválasztása és kidolgozása ennél is kiválóan fontos feladatot róna a központi vezetőségre. Ennek óriási előnye, hogy igen csekély pénzbe kerülne.

Élet a Kárpátokban. Sztropkól levél.

Ebben a viagrászóló nagy fel-fordulásban, amikor az államhatalomnak annyiféle keil a figyemét felaprónia és amikor magának a életfentartásnak nagy küzdeime érdekében keil minden erőt összpontosítani, — mi szegény, tönkretett, vagyonból kiforgatott kárpáti népesség nyomorunkban is békésen túró, varakozó, reménykedő lakosai maradjunk ennek a hazának s pusztulásunkban is néma szereplői a mi nagy tragédiáinknak, — ha némaságunk tönyleg a haza szent ügyének csak egy jottányit is használna.

Jól tudjuk azonban, hogy a honvédelem nagy teendői közepette a mi sorsunk sem volt közömbös egy a kormánykörökben, mint az ország szerencsésebb sora lakosaink szemében.

Gondoltok reánk, — segíteni akartak nyomorunkon. Éhségünket lecsillapítani, házainkat felépíteni óhajtották.

Dicsőretére legyen mondvá a magyar hazafiak közönségnek — százezrek gyűltek össze a mi szükségünk enyhítésére.

meg, azt maga lássa. Igen-igen sok háznak és pedig a jobb, mert téglából, vagy kőből épült háznak csak a fedele pusztult el a háboru fergegében. Eszre egyszerűen tetőt kellett volna adni és számtalan család jutott volna hajtékhoz.

Van azonban az államnak idefenn egy jótékonyági szerve, az építési akció, amely ugy rendelkezett, hogy elsősorban a teljesen tönkretett épületek építendők újra. Ezzel természetesen elérte azt, hogy a teljesen újra építendő épületek föl nem épültek, a csak fedésre szoruló épületek falazata pedig a sok esőesétől széjjelmállott a azok is abba a stádiumba jutottak, hogy teljesen újraépítendők lennek. Végére is legyen egyenjogúság a hazában — bármibe is kerüljön.

Most a kárpáti lakosság lakásmisériáját meilve egyéb bajokra akarom a közfigyelmet fűhivni.

Amit mi a mult évben elvetettünk, azt nagyrészt kitaposták az itt mérkőző seregek. Es idén tavasszal pedig nem igen vethetünk, egyrészt mert nem volt mit, másrészt mert nem volt mivel és aztán meg, mert kikötöztettek bennünket messze vidékre és csak későn jöhettünk vissza lakóhelyünkre, tehát el is kőstünk a tavassal veséssel.

Mindeseknek az előzményeknek csak szükség lehetett az erődje.

Segíteni keil tehát a bajon. Az állam segít is, de hogyan? Küld buszt 28 korona árban métermésszéként. Rosszt 32 korona árban. Kukoricát, krumplit, káposztát, de csak elvben.

A busz megjött annak, aki két hónappal előre kifűtette. A ross is ugyanilyen feltételek mellett, de kicsirásott állapotban. A krumpli megfagyott állapotban, a káposzta sehogy.

Tis olyan paróchiának, mint amilyen az enyém, a rendes, de nem a mostani jűvedelme volna ahhoz szükséges, hogy csak a kéregetőket kielégíthessem.

Panaszkodó, kérő leveleimmel nemes szívű emberektől sikerűlt 600 koronát és a kassai Püspök Ur kübenjárására 45 ruhásokát összehoznom Karácsonyra, hogy az én szegény hűveimen legalább némileg segíthessek.

Érdekes, hogy az adakosok legnagyobb része jótékony leánygyesűletek, Máriakongregációk, Eszkek a lelke ér le leginkább a nyomorban szenvedőkhez.

Ha látták volna a nemes leánykák, hogy adományaikkal mennyi jót tettek, hány könyvét törölték le nyomorgók, árvák szeméből, bizonyára dus gyümölcsöt élveztek volna jótékonyáguknak.

Kifogyott a 600 korona, meg a ruhácskák is. De nyomorgó, inséges, akinek a karácsonyra semmije sem volt, még mindig akad.

As én utolsó garasaimra került a sor. Már csak 40 fillérréval tudtam adni egynek-egynek.

— Mit fogsz tenni asszal a 40 fillérréval? — kérdestem egyik szegényemről.

— Ecetet veszek rajta, — volt a válasz, — legalább a karácsony villáján ne egyem a fagyott krumplit oly édesen.

A másik sóhajva vette át ugyan- csak a 40 fillért. Istenem, tisztelendő ur, eszelőt kiállt volna a szemem, hogy bárkitől valamit kérjek, — de hónapok óta gombán élek, meg egy kis búkkmag-olajam van, ahhoz akarok egy font lisztet venni, abból sütök valamit a karácsonyra.

Es nekem úgy fáj a szívem a karácsony villáján, mintha minden a lelkésségem területén hullott keserű könyvül az én szememtől hullott volna, miúta mind-n úr s, csak szomorú anyákkal és sápadt arcu gyermekekkel körüült asztalnál én is ott ültem volna.

Ujfi, Inczinger Ferenc.

Jessék beszélni . . . Meghívó egy harctéri mulatságra.

Most, hogy itt a jótékonyági előadásokat rendezték, katonáink is felbuzdultak és ők a harctéren, a szabad ég alatt tartanak hangversenyt. Egy ilyen hangverseny alábbi meghívóját kaptuk a harctérről:

MEGHÍVÓ.

A Bocsoheos címzett szálló ősszes terméinek tágas kerthelyiségeiben tartandó műkedvelő előadásra. Belépő díj nincs. Ajánlatos az otthoni ügyek teljes rendezése és átazáló jeggyel ellátott igazolványokra való tétele. A műsor legszebb része a drótakadályokkal kezdődik. A gyülekezés a lövészárkok szalonjaiban, melyek ablakain panorámászerű kiállítás nyílik. Mindenki 300 darab töltényt kap és egy jól ismétős Mannlicheret ingyen kap. Kitűnő cigányzenekar működik közre. A zenekar tagjai: Mannlicher Pista prima s ennek a felesége: Bajonett Klára. Geppuuska Bandi, a világleggyorabb zenésze. VII. Hajmás-kéri ágyus Jaucos hibátlan kontérs és végül Hauboz Franei főgős. Néha megjelenik a nagymama suhogós léptekkel, — Berta nagysága. Ő csak diszkrétan dolgozik és küldiszeretadományait. Sohral neil Gyuri a magasból hinti bonbonjait, ikertestvérei pedig a repülőn érkező vendégeket rajongják körül szeretettel. Este mesés ki világítás, rakettjárték. A mulatságról visszatérőket Moszkókonyha Andris kitűnő étellekkel látja el. A mulatság szabályai:

1. A drótakadály elé érkező szajos és kellemetlen vendégek el-távolítandók.
2. Ha a vendég a drótkerítéshez nyúl lelévendők,

3. Hivatlan vendégek elfogandók és csizmái felhuzandók.

4. A fedezékek tetején nappal sétálni életveszélyes.

5. Érdemfakerezték kiosztásánál olvasható írást kérünk.

6. Felejthetetlen emlékek tulajdonosai ingyen szállítáiban részeseülnek.

7. Szabad szórakozás a drótakadályokon kívül.

Kiváló tisztelettel
a rendezőseg.

HIREK.

— Elhunyt városi tisztviselő. Mint részvétellel értesülünk Mitrik Mihály község, Ujhely város régi, lelkiismeretes tisztviselője a hó 22-én szombaton este hosszú betegeskedés után elhunyt. Temetése tegnap ment végbe nagy részvétel mellett.

— Magáncsomagok a tábori postához. A 18, 34, 45, 46, 49, 95, 170, 190, 211, 233, 308 es 317. számú tabori postához magáncsomagok ez idő szerint nem küldhetők. A magáncsomagok ez idő szerint nem küldhetők. A magyar királyi postahivatalok és postadöntőseknek tennet a i sorolt tabori postához magáncsomagot további intézkedéséig nem vehetnek fel.

— Szőlőgazdák értekezlete. A Zempiervarmegyei Gazdasági Egyesület szőlészeti és borászati szakosztálya a rezgálic, raffia beszerzése, haditogoly szőlőmunkások hozatala s a hordók biztosítása végett a Tokajnegyaljai szőlőgazdákot hoinap, (január 26.) délután 2 orakor a varmegyeházára értekezletre hívta össze.

— Szeretettadományok a harctéren küzdő fiainknak. Munkacs város es Bogyarógya közönsége koreben nagyszabásu mozgalom indult meg, Munkacs város két hazi ezredének a 65-ik század gyalogezred es 11-ik honved gyalogezred harctéren küzdő katonáinak szeretettadományokkal való megajándékozása iránt. A gyűjtés páratlan eredménnyel járt, melyben páratlan tevékenységet fejtett ki gróf Schönborn Buchheim Frigyes Karolyne, aki is maga vállalkozott a szeretettadományoknak a harctéren küzdő fiaink között való kiosztására. Az adományokat 14 kosziból álló külföldön volt nappal e heten vitte fel az északi harctérre.

— A hadiszolgáltatás kifizetése. Hazai Samó baro honvedelmi miniszter a képviselőház legutóbbi ülésén törvényjavaslatot nyújtott be a hadiszolgáltatásokról szóló törvény alapján bejelentett igényeknek egyezség utján való kielégítéséről. A javaslat első szakasza szerint a honvedelmi miniszter felhatalmaztatik, hogy a hadiszolgáltatási igények gyorsabb kielégítése érdekében rendelkezésre utalja az intézkedjék, hogy ezek az igények a felekkel kötendő egyezségek utján kiegyenlíthetők legyenek

Olcsó ház.

Gyönyörű fekvésű, szép kerttel, kényelmes lakással eladó.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

Mai távirataink.

A miniszterelnökség sajtóosztályának hivatalos közlései.

Megszállottuk Szkutarit.

Budapest, jan. 24.

Az osztrák-magyar vezérkar jelenti:

Orosz hadszíntér:

Nincs ujság.

Olasz hadszíntér:

Az ellenségnek a lafrauni szakaszon megkisérelt közeledését és egy olasz osztagnak a Rombon-lejtőn megkisérelt támadását visszavertük.

Délkeleti hadszíntér:

Tegnap este megszállottuk Szkutarit. Néhány ezer szerb, akik a várost megszállva tartották, a harc elől kitérve, dél felé vonult vissza.

Azonkívül csapataink a tegnapi nap folyamán bevonultak Niksicsbe, Danilovgradba és Podgoricába. Az ellenség fegyverletétele mindeztideig surlódás nélkül ment végbe. Egyes pontokon a montenegrói osztagok haderőnk megjelenését meg sem várva, a fegyvereket már előbb letették, hogy haza térhessenek. Más helyeken a lefegyverzetek tulnyomó része a hadifogságot választotta a nekik megajánlott hazatérés helyett.

A lakóság csapatainkat mindenütt barátságosan, nem ritkán ünnepélyesen fogadta. Olyan zavargások, aminek például Podgoricában előfordultak, megszüntek, mihielyt az első osztrák-magyar osztag megjelent.

*HÖFER altábornagy,
a vezérkari főnök helyettese.*

Légi harc a nyugati fronton.

Berlin, jan. 24.

A nagy főhadiszállásról hivatalosan jelentik:

Nyugati hadszíntér:

Mindekét részről élénk tűzérségi és repülőtevékenységet fejtettek ki. Egy ellenséges repülőraj Metzre bombákat dobott, amelyek közül egy a püspöki palotára, egy másik egy kórházudvarba esett. Két polgári személy meghalt, nyolc megsebesült. A repülőraj egyik repülőgépet légi harcban lelőttük. A bennülőket elfogtuk. A mi repülőink bombákat dobtak az ellenség arcvonala mögött fekvő vasutállomásokra és katonai telepekre. A légi harcok egész sorozatában mi maradtunk felül.

Keleti hadszíntér:

Dünaburgtól északra tűzérségünk felgyújtott egy orosz vonatot.

Balkán hadszíntér:

Egy görög földről felszállott ellenséges repülőraj Bitoljra (Monasztir) bombákat dobott. Több lakos meghalt, illetve megsebesült.